LIETUVOS BANKO TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO DIREKTORIUS

SPRENDIMAS DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO

2026-02-27 Nr. 429-55
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo pareiškėja prašė išnagrinėti tarp jos ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2025 m. vasario 20 d. – 2026 m. vasario 19 d. draudimo laikotarpiui tarp pareiškėjos ir draudiko buvo sudaryta Būsto draudimo sutartis (draudimo liudijimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Draudimo sutartis). Draudimo sutartimi buvo apdraustas gyvenamasis namas, namų turtas ir civilinė atsakomybė už trečiųjų asmenų turtui padarytą žalą, taip pat asmens civilinė atsakomybė. Draudimo apsauga suteikta Būsto draudimo taisyklių Nr. 067[1] (toliau – Taisyklės) pagrindu. Draudimo sutartyje nurodyta, kad gyvenamasis namas yra apdraustas „Standartiniu“ draudimo variantu likutine verte, o kilnojamasis turtas – „Maksimaliu“ draudimo variantu „pagal pasirenkamą draudimo sumą“.

Pareiškėja 2025 m. liepos 30 d. draudikui pateikė pranešimą, kad „liūties metu nukentėjo virtuvė ir svetainė, vanduo bėgo per šviestuvus, bet labai sunku pateikti tai nuotraukoje. Šlapia sofa lova bei grindys, kuo galėjome tuo dengiame“ (toliau – Įvykis).

Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtino, kad Įvykio administravimo metu tarp šalių buvo kilęs ginčas dėl apdraustam turtui padaryto nuostolio dydžio. Draudikas, siekdamas taikaus susitarimo ginčo byloje, 2025 m. rugsėjo 22 d. pareiškėjai pasiūlė dėl Įvykio išmokėti 8 200 Eur draudimo išmoką. Minėta draudimo išmoka buvo apskaičiuota, remiantis pareiškėjos draudikui pateiktais MB „Žalos vertinimai“ parengtais duomenimis apie galimas turto sugadinimų atkūrimo išlaidas ir draudiko atliktu nuostolio skaičiavimu. Pareiškėja draudiką 2025 m. rugsėjo 22 d. informavo, kad ją tenkina draudiko apskaičiuota 8 200 Eur draudimo išmoka, atlyginanti dėl Įvykio apdraustam turtui padarytą žalą.

Draudikas 2025 m. rugsėjo 23 d. raštu pareiškėją informavo apie išmokamą Draudimo sutarties šalių sutartą 8 200 Eur draudimo išmoką, tačiau pareiškėja 2025 m. rugsėjo 24 d. draudikui pateikė nesutikimą su 2025 m. rugsėjo 22 d. Draudimo sutarties šalių sutartu draudimo išmokos dydžiu. Pareiškėja nurodė, kad draudiko išmokėta draudimo išmoka neatlygino Įvykio metu apdrausto pastato stogui padarytos žalos. Pareiškėja nurodė, kad ji draudikui pateikė dviejų įmonių duomenis apie apdrausto pastato stogui Įvykio metu padarytus defektus ir jų atsiradimo priežastis.

Pareiškėja nurodė, kad hidrometeorologiniai duomenys apie Įvykio dieną draudimo vietai artimiausios meteorologinės stoties užfiksuotus vėjo stiprumo ir lietaus kritulių kiekio parametrus taip pat patvirtina, kad Įvykio metu „vėjas ir lietus buvo stiprūs“.

Draudiko ekspertas, 2025 m. rugsėjo 25 d. raštu pateiktuose paaiškinimuose dėl pareiškėjos 2025 m. rugsėjo 24 d. pateikto nesutikimo su ginčo šalių sutartos draudimo išmokos dydžiu nurodė, kad draudikui nekyla pareiga mokėti viso pastato stogo keitimo išlaidas atlyginančios draudimo išmokos. Be to, gauti faktiniai duomenys nepatvirtino gamtinių jėgų poveikio apdrausto pastato stogui. Priešingai, draudikui pateikti įrodymai suteikė pagrindą spręsti, kad apdrausto pastato stogo defektai atsirado dėl jo eksploatacijos.

Draudiko ekspertas papildomai nurodė, kad net ir tuo atveju, jei būtų vertinama, kad Įvykio metu buvęs „vėjas pažeidė stogo kraigo skardą ar išjudino šiferį, būtų vertinamas kraigo

[1] 2021 m. kovo 30 d. draudimo taisyklių redakcija.

remontas keičiant dalį šiferio dangos, jei toks poreikis būtų nustatytas". Draudiko ekspertas pabrėžė, kad tokio pobūdžio stogo defektų atkūrimo išlaidos siektų nuo 200 Eur iki 300 Eur. Siekiant kompromisinio sprendimo, minėtos hipotetinės pastato stogo defektų atkūrimo išlaidos buvo įskaičiuotos į draudiko taikiam susitarimui dėl Įvykio pasiekti apskaičiuotą 8 200 Eur draudimo išmokos sumą.

Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, draudikas pabrėžė, kad pareiškėjai išmokėta 8 200 Eur draudimo išmoka visa apimtimi atlygino dėl Įvykio patirtą žalą, į ją buvo įskaičiuota ir pareiškėjos reikalaujama suma, kompensuojanti pastato stogo defektų šalinimo išlaidas.

Pareiškėja, nesutikdama su draudiko apskaičiuotos draudimo išmokos dydžiu, kreipimesi į Lietuvos banką nurodė, kad draudikas netinkamai pritaikė Taisyklių sąlygas ir neįvertino gamtinių jėgų intensyvumo bei jų poveikio apdraustam turtui. Remdamasi nurodytomis aplinkybėmis, pareiškėja Lietuvos banko prašė padėti išspręsti tarp jos ir draudiko susidariusią ginčo situaciją.

Draudikas pateiktame atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi nurodė, kad šalių ginčas kyla dėl draudiko atsisakymo mokėti viso apdrausto pastato stogo keitimo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką. Draudikas pabrėžė, kad nors pastato stogo sugadinimo pobūdis atitinka Taisyklėse įtvirtintus nedraudžiamojo įvykio požymius, tačiau draudikas, siekdamas kompromisinio sprendimo ir norėdamas šalių ginčą išspręsti taikiai, į pareiškėjai už Įvykio metu padarytą žalą mokamą draudimo išmoką įskaičiavo ne tik sugadinto pastato vidaus apdailos defektų ir apdraustam namų turtui padarytų sugadinimų šalinimo išlaidas, tačiau ir pareiškėjos draudikui pateiktose nuotraukose užfiksuotų stogo defektų šalinimo išlaidas. Draudikas atkreipė dėmesį, kad su apskaičiuotos draudimo išmokos dydžiu ir draudiko atliktu Įvykio metu padarytos žalos dydžio vertinimu pareiškėja buvo sutikusi, tačiau vėliau papildomai draudikui kėlė reikalavimą mokėti viso pastato stogo keitimo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką.

Draudikas nurodė, kad pareiškėjos draudikui keliamas reikalavimas kompensuoti visas apdrausto pastato stogo keitimo išlaidas neatitinka Taisyklių sąlygų ir nėra pagrįstas objektyviais įrodymais, todėl draudikas neturi pagrindo tenkinti šio pareiškėjos reikalavimo.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad ginčas kyla dėl draudiko sprendimo atsisakyti mokėti apdrausto pastato stogo keitimo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką pagrįstumo.

Siekiant išnagrinėti tarp šalių kilusį ginčą, reikia įvertinti: 1) draudiko išvados, kad apdrausto pastato stogo danga buvo sugadinta dėl Taisyklėse įtvirtintas nedraudžiamojo įvykio sąlygas atitinkančio įvykio, 2) sprendimo netenkinti pareiškėjos reikalavimo kompensuoti visos pastato stogo dangos keitimo išlaidas pagrįstumą.

Remiantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta draudimo sutarties samprata, minėta sutartimi draudikas įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką sumokėti draudėjui arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Draudimo sutartimi draudimo objektui (draudėjo ar naudos gavėjo turtiniams interesams) suteikiama apsauga – įsipareigojimas mokėti draudimo išmoką, įvykus draudžiamajam įvykiui[2]. Draudimo apsauga nustatoma tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse (standartinėse sąlygose), tiek draudimo liudijime aptartose individualiose sąlygose. Kasacinio

[2] Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 10 punktas.

teismo praktikoje pažymėta, kad draudimo taisyklės yra standartinės, bendros sąlygos, paprastai taikomos visiems draudėjams, sudarantiems atitinkamos draudimo rūšies sutartį su tuo pačiu draudiku, o draudimo liudijime nurodomi ne bendri, bet konkrečią sutartį individualizuojantys duomenys[3].

Kaip minėta, pastatas buvo apdraustas „Standartiniu" draudimo variantu, o namų turtas – „Maksimaliu" draudimo variantu. Draudimo liudijime yra išvardintos pastato draudimo rizikos, tarp kurių yra nurodyta ginčo aplinkybių vertinimui reikšminga „gamtinių jėgų" draudimo rizika. Taisyklių A.IV dalies 1 punkte nustatyta, kad apdrausto turto draudimo apsauga apima turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, kurie staiga ir netikėtai sukeliami arba įvyksta dėl šiame skyriuje išvardintų rizikų, jei jos numatytos draudimo sutartyje.

Taisyklių A.IV dalies 1.3 papunktis įtvirtina draudžiamojo įvykio „gamtinės jėgos" sąlygas. Taisyklių A.IV dalies 1.3 a papunktyje „audra" apibrėžiama kaip stiprus vėjas, kuris ardo pastatus, laužo medžių šakas, išjudina lengvesnius daiktus. Minėtame Taisyklių papunktyje įtvirtintoje nedraudžiamojo įvykio sąlygoje nurodyta, kad neatlyginama žala pastatams, kurių laikančiosios konstrukcijos nusidėvėjusios, pvz., paveiktos puvinio, nesandarios, ištrupėjusios, su įtrūkiais, t. y. dėl nusidėvėjimo netekusios laikomosios galios ir atsparumo gamtos jėgų poveikiui.

Taisyklių A.IV dalies b papunktyje „liūtis" apibrėžiama kaip trumpalaikis intensyvus lietus, kai per 12 val. ir trumpesnį laiką iškrenta 15 mm ir daugiau kritulių.

Taisyklių A.IV dalies 1.12 papunktyje nustatyta, kad turtą apdraudus „Plačiausios apsaugos draudimo" sąlygomis[4] apdrausto turto draudimo apsauga apima bet kokius šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, staiga ir netikėtai įvykusius draudimo apsaugos galiojimo metu, išskyrus nedraudžiamuosius įvykius, nurodytus Taisyklių A.IV dalies 1.1–1.12 papunkčiuose ir bendrų nedraudžiamųjų įvykių sąraše (Taisyklių A.IV dalies 4 punktas).

Taisyklių A.IV dalyje įtvirtintose nedraudžiamųjų įvykių sąlygose nurodyta, kad draudimo išmoka nemokama, jeigu apdraustas turtas buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas šiomis aplinkybėmis dėl tęstinio, ilgalaikio ir (ar) nuolatinio (ne staigaus ir netikėto) įvykio ar proceso ir dėl neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, puvimo, pelėsio, kondensato, saulės poveikio, šalčio, natūralaus nusidėvėjimo ir pan.) bei savaiminių pastatų apdailos skilimų, išskyrus atvejus, kai dėl jų įvyko draudimo sutartyje įvardytas draudžiamasis įvykis ir buvo sunaikintas (sugadintas) kitas turtas (nuostoliai atlyginami tik dėl žalos kitam apdraustam turtui) (Taisyklių A.IV dalies 4.1 ir 4.2 papunkčiai).

1. *Dėl draudiko vertinimo, kad apdrausto pastato stogo danga buvo sugadinta dėl Taisyklėse įtvirtintas nedraudžiamojo įvykio sąlygas atitinkančio įvykio pagrįstumo*

Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad Įvykio administravimo metu draudikas vertino, kad apdrausto pastato defektai buvo padaryti dėl Taisyklių A.IV dalies 4.1 ir 4.2 papunkčiuose nurodytų priežasčių. Pareiškėja, nesutikdama su draudiko vertinimu, nurodė, kad žala pastato stogui buvo padaryta dėl stipraus lietaus ir vėjo poveikio, ir draudikui kėlė reikalavimą mokėti viso apdrausto pastato stogo keitimo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes, kuriomis jos remiasi kaip savo reikalavimų ir atsikirtimų pagrindu, pažymėtina, kad nėra šalių ginčo, jog Įvykio požymiai atitinka draudžiamojo įvykio „liūtis" sąlygas. Minėtus duomenis patvirtina ir pareiškėjos pateiktos 2025 m. rugsėjo 2 d. Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos Meteorologinių ir aviacinių stebėjimų skyriaus Pažymos apie hidrometeorologines sąlygas (toliau – Pažyma) duomenys. Pažymoje nurodyta, kad Įvykio dieną draudimo vietai artimiausia meteorologinė stotis fiksavo 50,9 mm didžiausią kritulių kiekį.

Nagrinėjamu atveju šalių ginčas kilo, ar apdrausto pastato stogo danga buvo sugadinta dėl Taisyklių A A.IV dalies 1.3 a papunktyje įtvirtintus draudžiamojo įvykio „audra" kriterijus atitinkančio stipraus vėjo poveikio apdraustam turtui.

Taisyklių B.III dalies 10 punkte nustatyta, kad, draudėjui ir draudikui nesutariant dėl įvykio priežasties ar nuostolio dydžio, jie bendru sutarimu gali samdyti ekspertus ir remtis jų

[3] Lietuvos Aukščiausiojo teismo 2019 m. birželio 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-221-403/2019; 2016 m. kovo 10 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-143-313/2016.

[4] Nagrinėjamu atveju – namų turtą apdraudus „Maksimaliu" draudimo variantu.

išvadomis, nustatant įvykio priežastis ir (arba) nuostolio dydį. Ekspertais negali būti samdomi asmenys, kurie yra draudėjo ar draudiko konkurentai ar turi su jais verslo ryšių.

Pareiškėja, draudikui keldama reikalavimą mokėti viso pastato stogo keitimo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką, rėmėsi MB „Erneksa" ir MB „WoodGlass" pateiktais paaiškinimais apie iš karto po Įvykio užfiksuotų stogo dangos sugadinimų pobūdį ir galimas šių sugadinimų atsiradimo priežastis. Pareiškėja taip pat rėmėsi Pažymos duomenimis apie draudimo vietai artimiausios meteorologijos stoties užfiksuotas gamtines sąlygas.

Lietuvos bankui pateiktuose 2025 m. rugpjūčio 21 d. MB „Erneksa" paaiškinimuose nurodyta, kad „atvykus į objektą apžiūrai, buvo pastebėti stogo dangų bei skardinimo elementų pažeidimai: skardinių kraigų detalių atplėšimai, stogo dangos lapų atkėlimas ir pažeidimai, manoma nuo vėjo gūsių, kas pasekoje davė lietaus vandens pratekėjimą ir pralaidumą." MB „WoodGlass" paaiškinimuose nurodyta, kad „galimai daugiausiai vandens pateko per kraigo lankstinius, jie laikėsi ant vieno vinies, bei du pažeistus viršutinius šiferio lakštus. Stogo danga galimai pašiaušė vėjo ir lietaus gūsis, nes tai matėsi apžiūros metu."

Draudiko ekspertas nesutiko su pareiškėjos nurodytomis aplinkybėmis, kad MB „Erneksa" ir MB „WoodGlass" duomenys patvirtina, jog žala pastato stogui buvo padaryta dėl draudžiamojo įvykio „audra" kriterijus atitinkančio įvykio. Draudiko ekspertas pabrėžė, kad MB „Wood Glass" pateikti duomenys pagrindžia, kad „vanduo pateko per kraigo lankstinukus, kurie vos laikėsi".

Draudiko eksperto vertinimu, pareiškėjos jam pateikti duomenys apie Įvykio metu buvusias meteorologines sąlygas taip pat patvirtina, kad Įvykio dieną buvo fiksuotas tik lietus be stipraus vėjo požymių. Taigi, pateikti įrodymai suteikia pagrindą spręsti, kad pastato stogo dangos sugadinimų pobūdis yra būdingas dar iki Įvykio buvusiems pastato eksploatavimo metu atsiradusiems stogo defektams.

Pareiškėja, nesutikdama su draudiko eksperto vertinimu, el. paštu draudiko ekspertui nurodė, kad draudikas nepagrįstai vadovavosi meteorologine informacija apie vien tik Įvykio metu buvusias meteorologines sąlygas, nes vėjas stogo defektus galėjo padaryti ir prieš dvi dienas ar savaitę prieš Įvykį.

Vertinant pareiškėjos pateiktus duomenis ir nurodytas aplinkybes, kuriomis ji remiasi kaip savo reikalavimų ir atsikirtimų pagrindu, pažymėtina, kad MB „WoodGlass" ir MB „Erneksa" pateikti paaiškinimai apie pastato sugadinimų pobūdį negali būti prilyginami Taisyklių B.III dalies 10 punkte nurodytų ekspertų, kompetentingų nustatyti apdraustam turtui padarytos žalos atsiradimo priežastis, vertinimui. Be to, draudiko eksperto vertinimu, MB „WoodGlass" specialisto pateikti paaiškinimai suteikia pagrindą spręsti, kad iki Įvykio kraigo lankstinukai galėjo turėti defektų, nes MB „WoodGlass" atliktos apžiūros metu jie „vos laikėsi".

Pažymėtina, kad nors pareiškėja teigė, kad pastato stogo sugadinimai buvo padaryti dėl stipraus vėjo poveikio ir kad jie galėjo atsirasti prieš kelias dienas, o gal net prieš savaitę iki Įvykio, tačiau tokio pobūdžio teiginiai negali pagrįsti Taisyklėse įtvirtinto draudžiamojo įvykio „audra" požymių taikymo. Pareiškėja nenurodė jokių aplinkybių ir nepateikė įrodymų, kad prieš Įvykį buvo pastebėjusi staiga ir netikėtai padarytus stogo defektus. Taip pat pareiškėja iki Įvykio draudikui nebuvo pateikusi jokio pranešimo dėl per galimai draudžiamąjį įvykį padarytus apdrausto pastato stogo sugadinimus[5]. Pareiškėjos teiginiai, kad žala apdrausto pastato stogui galėjo būti padaryta dėl kito draudžiamojo įvykio požymius atitinkančio įvykio, laikytini neįrodytais.

Nagrinėjamu atveju pareiškėja rėmėsi aplinkybėmis, kad draudiko ekspertė tik 2025 m. rugpjūčio 6 d. atliko apdrausto pastato stogo apžiūrą ir kad minėta apžiūra nebuvo išsami, nevertintas apdrausto pastato stogui padarytos žalos pobūdis ir priežastys. Be to, sugadinto pastato apžiūrą atlikusi draudiko ekspertė nefiksavo jokių stogo defektų nuotraukose, taigi, aplaidžiai vykdė pareigą atlikti sugadinto pastato apžiūrą[6]. Pareiškėjos teigimu, minėtos

[5] Pažymėtina, kad draudikas atsakymuose į pareiškėjos pretenzijas ir atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi atkreipė dėmesį į tai, kad jei pareiškėja draudikui nepateikė pranešimo apie iki Įvykio staiga ir netikėtai padarytus pastato stogo defektus, tokio pobūdžio nepranešimas apie pastebėtą turtui padarytą žalą gali būti vertinamas kaip Taisyklių C.III dalies 2.10 c papunktyje nurodytos draudėjo pareigos nevykdymas, dėl to draudikas, vadovaudamasis Taisyklių B.V dalies 1.3 papunkčio nuostatomis, turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką. Tačiau kadangi ginčo nekyla dėl Taisyklių B.V dalies 1.3 papunkčio nuostatų taikymo, minėtos draudiko aplinkybės plačiau nevertintinos.

[6] Pareiškėja nurodė, kad į Įvykio vietos ir draudimo objekto apžiūrą atvykusi darbuotoja, naudodamasi fotografavimo funkcija telefone, tik nusifotografavo pareiškėjos darytą apdrausto pastato stogo defektų nuotrauką, todėl tokio pobūdžio žalos fiksavimas negali būti vertinamas tinkamu turto sugadinimų apžiūros atlikimu ir defektų fiksavimu ir jų įvertinimo draudiko po įvykio atliekamos draudimo objekto apžiūros metu.

aplinkybės patvirtina draudiko sprendimo atsisakyti mokėti viso stogo keitimo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką nepagrįstumą.

Draudikas, nesutikdamas su pareiškėjos nurodytomis aplinkybėmis, pabrėžė, kad iš karto po Įvykio, kai 2025 m. liepos 30 d. registravo Įvykį telefonu, pareiškėja draudiko darbuotojos buvo informuota, kad yra būtina padaryti apdrausto turto defektų nuotraukas ir nedelsiant pradėti defektų (per kuriuos į apdraustas patalpas gali skverbtis vanduo) šalinimo darbus, siekiant išvengti didesnių nuostolių. Draudikas pabrėžė, kad draudiko ekspertės atliktos pastato defektų apžiūros metu dalis sugadinimų jau buvo pašalinti, o pareiškėja iš karto po Įvykio draudikui nepateikė prašomų apdrausto turto defektų nuotraukų.

Vertinant ginčo šalių nurodytas aplinkybes, pažymėtina, kad draudiko nurodymas pareiškėjai nedelsiant atlikti apdrausto pastato defektų, per kuriuos į pastato vidų gali skverbtis kritulių vanduo, šalinimo darbus, atitinka Taisyklių C.III dalies 2.10 papunkčio[7] sąlygas ir CK 6.1013 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus reikalavimus[8]. Remiantis CK 6.1013 straipsnio 3 dalies nuostatomis, draudiko draudėjui teiktų nurodymų nevykdymas ir nesiėmimas protingų priemonių galimai žalai sumažinti, atsižvelgiant į draudėjo kaltės laipsnį dėl nurodytų pareigų nevykdymo, gali turėti neigiamas pasekmes dėl draudžiamojo įvykio mokamai draudimo išmokai[9].

Taisyklių C.III dalyje yra nustatytos draudėjo pareigos, įvykus įvykiui, draudikui pateikti visą prašomą informaciją. Minėta Taisyklių sąlyga iš esmės pakartoja Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą draudėjo pareigą įvykio administravimo metu draudikui pateikti visą turimą informaciją, būtiną draudiko pareigos ištirti įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, aplinkybes ir pasekmes tinkamam vykdymui.

Atsižvelgiant į Draudimo įstatymo 98 straipsnio 2 dalyje nustatytą draudimo išmokos mokėjimo reglamentavimą, pagal kurį draudikui tenka pareiga operatyviai spręsti išmokos mokėjimo klausimą, didelę reikšmę turi šalių bendradarbiavimo pareigos tinkamas vykdymas. Be to, Draudimo sutartis yra fiduciarinė, t. y. grindžiama jos šalių didžiausio tarpusavio pasitikėjimo principu, todėl draudimo sutarties šalys privalo atskleisti viena kitai visą informaciją, kuri gali būti reikšminga tiek šiai sutarčiai sudaryti bei jos sąlygoms nustatyti, tiek ir jai vykdyti. Įvardyti draudimo sutarties ypatumai lemia didesnę šios sutarties šalių pareigą bendradarbiauti ir kooperuotis, ypač vykdant sutartį (CK 6.38 straipsnio 3 dalis). Bendradarbiavimo pareigos nevykdymas gali lemti neigiamų padarinių atsiradimą[10].

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas Draudimo įstatymo 98 straipsnio nuostatų aiškinimo praktikoje konstatavo, kad minėtos Draudimo įstatymo nuostatos įtvirtina draudiko pareigą, pasinaudojant jam suteiktomis teisėmis, nustatyti draudžiamąjį įvykį ar jo nebuvimą, kitas draudimo išmokai mokėti reikšmingas aplinkybes, o kitiems draudimo santykių dalyviams nustato pareigą pateikti draudikui visus turimus draudimo sutartyje nurodytus ir draudiko reikalaujamus dokumentus bei informaciją. Dėl to, kilus šalių ginčui dėl pirmiau nurodytų aplinkybių, lėmusių draudiko atsisakymą mokėti draudimo išmoką, draudikas turi pareigą pateikti duomenis, pagrindžiančius jo sprendimą nemokėti draudimo išmokos, o kiti draudimo santykių dalyviai, juos ginčydami, privalo pateikti jų argumentus ir nurodomas aplinkybes patvirtinančius įrodymus (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 12 ir 178 straipsniai)[11].

Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad draudikas, siekdamas įvertinti pastato stogo defektų pobūdį ir galimas atsiradimo priežastis, pareiškėjos iš karto po Įvykio prašė pateikti minėtų defektų nuotraukas. Atsižvelgiant į žalos pobūdį ir poreikį nedelsiant pradėti apdrausto pastato nesandarumų, per kuriuos veržėsi lietaus vanduo, šalinimo darbus, pagrįstais pripažintini draudiko argumentai, kad pareiškėja nuotraukose turėjo fiksuoti stogo defektus, reikšmingus Įvykio pasekmių vertinimui[12].

---

[7] Taisyklių C.III dalies 2.10 papunktyje nustatyta, kad, įvykus įvykiui, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, draudėjas turi imtis visų protingų ir prieinamų priemonių, kad turtas toliau nebūtų naikinamas, ir stengtis sumažinti nuostolių dydį.

[8] CK 6.1013 straipsnio 1 dalis nustato, kad, įvykus draudžiamajam įvykiui, draudėjas turi imtis jam prieinamų protingų priemonių galimai žalai sumažinti, laikydamasis draudiko nurodymų, jei tokie nurodymai draudėjui buvo duoti.

[9] CK 6.1013 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad draudikas atleidžiamas nuo žalos atlyginimo, jeigu žala atsirado dėl to, kad draudėjas sąmoningai nesiėmė jam prieinamų protingų priemonių šiai žalai sumažinti ar išvengti.

[10] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. gruodžio 22 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e3K-3- 531-701/2016.

[11] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. kovo 8 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e3K-3-117-686/2017.

[12] Lietuvos bankui pateikti draudiko darbuotojų pokalbių su pareiškėja telefonu įrašai patvirtina, kad tokių duomenų pareiškėjos buvo prašoma pačioje Įvykio administravimo pradžioje. Lietuvos bankui pateikti pareiškėjos susirašinėjimo su draudiku duomenys patvirtina, kad pareiškėja nebuvo ginčijusi draudiko nurodytų aplinkybių, kad jos buvo prašoma

Remiantis Lietuvos bankui pateiktais įrodymais ir atsižvelgiant į Draudimo sutarties šalių pareigų, įvykus įvykiui, vykdymo teisinį reglamentavimą bei kasacinio teismo suformuotą šio reglamentavimo aiškinimo praktiką, darytina išvada, kad draudikas, vertindamas pastato stogo sugadinimo pobūdį, pagrįstai vadovavosi draudiko prašymu pareiškėjos pateiktomis po Įvykio užfiksuotų stogo sugadinimų nuotraukomis. Įvertinus šias nuotraukas ir kitus surinktus dokumentus, buvo parengti draudiko eksperto X. Y.[13] ekspertiniai paaiškinimai apie apdrausto pastato stogo defektų pobūdį ir jų atsiradimo priežastis (toliau – Ekspertiniai paaiškinimai).

Ekspertiniuose paaiškinimuose nurodyta, kad „Įvykio vietos fotonuotraukose fiksuoti stogo pažeidimai yra ilgalaikiai. Tai suponuoja atmosferinių reiškinių paveikti stogo pakalimai. Stogo latakai išsikraipę, susidėvėję. Didumoje stogo dalyje jų visai nėra įrengta. Dėl šių priežasčių lietaus vanduo nevaldomai bėgo ant stogo pakalimo ir pastato išorinių sienų. Peržiūrėjus *google.lt.maps* puslapyje esančias fiksuotas fotonuotraukas matome metų metus neprižiūrimą stogo dangą bei jo nukritusius kraigo apskardinimus. Metai iš metų fiksuotose fotonuotraukose stogo dangos vietomis nebuvo arba stogo lakštai buvo keičiami. Tai suponuoja, kad dėl dažnos nepriežiūros stogo danga ir po stogo danga esančios medinės laikančios konstrukcijos tiesiog susidėvėjo. Apibendrinant prieš tai aprašytą stogo situaciją neabejotinai galima teigti, kad stogo dangai ir stogo konstrukcijai gamtinių stichijų (liūties) įtaka nenustatyta."

Ekspertiniuose paaiškinimuose taip pat nurodyta, kad „oro sąlygos įvykio dienai nebuvo stichinės, todėl jos negalėjo pažeisti statinių ar jo dalių. Įvertinus pastato stogo būklę labiausiai tikėtina vandens (lietaus) pratekėjimą lėmė jo nepriežiūra ir natūralus nusidėvėjimas."

Pažymos duomenys patvirtina, jog Įvykio dieną draudimo vietai artimiausia meteorologinė stotis fiksavo 15,6 m/s stipriausią vėjo greitį. Draudikas atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi nurodė, kad, remiantis Pavojingų meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodikliais[14], nors Įvykio dieną draudimo vietai artimiausia meteorologinė stotis fiksavo buvusį stiprų vėją, tačiau minėtame teisės akte nurodoma, jog statinių pažeidimus gali padaryti 20,8 m/s stiprumą siekiantis vėjas.

Draudikas, vadovaudamasis stichinių reiškinių sąlygas reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis, pabrėžė, kad „audra" yra pripažintinas stiprus vėjas, kurio greitis viršija 20,8 m/s vėjo stiprumo rodiklį. Draudikas nurodė, kad tokio stiprumo vėjas „plėšia stogų dangos lakštus, kaminų stogelius, lengvi daiktai pastumiami iš vietos, lūžta didelės medžių šakos, kartais lūžta medžiai, kiti išraunami su šaknimis".

Draudikas taip pat nurodė, kad, „remiantis Statybos techniniu reglamentu STR 2.05.04:2003 „Poveikiai ir apkrovos", vėjo greičio pagrindinė atskaitinė reikšmė Lietuvoje iki 24 m/s. Tai reiškia, kad 24 m/s yra įprasta projektinė vėjo apkrova, kurią turi atlaikyti pastatai Lietuvoje." Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, draudikas pabrėžė, kad artimiausios meteorologinės stoties užfiksuotas vėjo stiprumas patvirtina, kad MB „Erneksa" ir MB „WoodGlass" iš karto po Įvykio užfiksuoti apdrausto pastato stogo dangos defektai buvo padaryti dėl Taisyklėse įtvirtintas draudžiamojo įvykio „audra" sąlygas atitinkančio vėjo.

Vertinant šias draudiko nurodytas aplinkybes, pažymėtina, kad, Taisyklėse nesant įtvirtintų konkrečių vėjo greičio rodiklių, kuriais remiantis būtų galima konstatuoti draudžiamojo įvykio „audra" buvimą ar nebuvimą, sprendžiant apie vėjo stiprumą, nors ir yra reikšmingi Pažymos duomenys, tačiau, vertinant, ar pastato stogui žala buvo padaryta dėl stipraus vėjo poveikio, reikia kompleksiškai ištirti byloje esančių įrodymų visumą ir Taisyklių nuostatas.

Draudiko ekspertas, rengdamas Ekspertinius paaiškinimus, taip pat draudikas, vertindamas pastato stogo sugadinimų atitiktį Taisyklių A.IV dalies 4.1 ir 4.2 papunkčiuose įtvirtintiems nedraudžiamojo įvykio požymiams, vertino visą Įvykio administravimo metu gautą informaciją. Draudiko kartu su atsiliepimu į pareiškėjos kreipimąsi pateikti Ekspertiniai paaiškinimai neprieštarauja kitiems pareiškėjos draudikui pateiktiems įrodymams[15].

---

pateikti iki atliekant pastato stogo remonto darbus jos darytas stogo defektų nuotraukas. Priešingai, pateikti faktiniai duomenys pagrindžia, kad draudiko prašomi duomenys (pareiškėjos darytos nuotraukos) draudiko buvo pateikti.

[13] Kuriam Kvalifikacijos atestato Nr. 27680 pagrindu suteikta teisė eiti ypatingojo statinio statybos vadovo ir ypatingojo statinio statybos techninės priežiūros vadovo pareigas.

[14] Patvirtinti Lietuvos Respublikos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2025 m. birželio 10 d. įsakymu Nr. V-42.

[15] Remiantis Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. birželio 17 d. nutartyje, priimtoje civilinėje byloje Nr. 3K-3-386-469/2015, suformuota eksperto išvados duomenų pakankamumo vertinimo praktika, eksperto išvada pripažįstama pakankamu įrodymu, jei jos duomenys yra nuoseklūs ir neprieštarauja kitiems žalos byloje esantiems įrodymams, taip

Vertinant Ekspertinių paaiškinimų, kaip įrodymo, sprendžiant apie stogo defektų atsiradimo priežastis, pakankamumą, pažymėtina, kad Draudimo įstatymo 98 straipsnio nuostatos, įpareigojančios draudiką tirti ir vertinti įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, aplinkybes, šių aplinkybių tyrimo pagrindu priimti sprendimą dėl draudimo išmokos mokėjimo ir draudėjui (apdraustajam, naudos gavėjui) išmokėti draudimo išmoką, įvykus draudžiamajam įvykiui, lemia draudiko pareigą turėti kvalifikuotus darbuotojus, kurie yra kompetentingi įvertinti įvykusio įvykio atitiktį draudimo sutartyje nustatytiems draudžiamojo ir nedraudžiamojo įvykio požymiams.

Pareiškėjos teiginiai apie pastato stogo dėl vėjo poveikio galimą sugadinimą[16] ir MB „WoodGlass" bei MB „Erneksa" bendro pobūdžio paaiškinimai apie galimas pastato stogo defektų atsiradimo priežastis[17] nenuginčija draudiko ir jo eksperto parengtų išvadų, kad Įvykio metu apdrausto pastato stogui nebuvo padaryta žala, dėl kurios būtina keisti visą pastato stogo dangą.

Apibendrinant Lietuvos banko nustatytas aplinkybes, darytina išvada, kad draudikas pagrįstai vertino, jog apdrausto pastato defektai atsirado dėl Taisyklėse įtvirtintus nedraudžiamojo įvykio požymius atitinkančių priežasčių.

Draudikui kyla pareiga mokėti draudimo išmoką, kai įvykis atitinka draudžiamojo įvykio požymius ir neatitinka nedraudžiamojo įvykio požymių. Taigi, šiuo atveju draudikas turėjo teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką. Vis dėlto draudikas nurodė, kad, siekdamas taikaus ir pareiškėjai palankaus susitarimo ginčo byloje, geranoriškai sutiko į pareiškėjai mokamą draudimo išmoką įskaičiuoti galimų (pareiškėjos pateiktose nuotraukose užfiksuotų) stogo defektų šalinimo išlaidas.

2. *Dėl draudiko sprendimo netenkinti pareiškėjos reikalavimo kompensuoti visos pastato stogo dangos keitimo išlaidas pagrįstumo*

Kadangi pareiškėja nesutinka su draudiko sprendimu į 8 200 Eur draudimo įmoką neįskaičiuoti visų pastato stogo keitimo išlaidų, nagrinėjamo ginčo metu vertintinas ir draudiko sprendimo kompensuoti tik galimas pareiškėjos pateiktuose nuotraukose užfiksuotų stogo sugadinimų remonto išlaidas pagrįstumas.

Taisyklių B.III dalies 1 punkte nustatyta, kad nuostolio dydį nustato *draudikas*, vadovaudamasis surašytu turto sunaikinimo ar sugadinimo aktu (jei buvo vykdoma apžiūra arba gautos informacijos pakanka aktui surašyti), iš draudiko ir kompetentingų įstaigų gautais dokumentais, būtinais turto sunaikinimo ar sugadinimo priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti. Kaip minėta, Taisyklių B.III 10 punkte nustatyta šalių teisė bendru sutarimu samdyti ekspertus, galinčius nustatyti ne tik įvykio priežastis, tačiau ir nuostolio dydį.

Taisyklių B skyriaus B.III dalies 2.6 papunktyje įtvirtinta, kad kai pastatai (pastatų elementai (įrenginiai) ar namų turtas, apdrausti likutine verte, dėl draudžiamojo įvykio sugadinti, nuostolis yra šio turto remonto kaina (atkūrimo vertė), sumažinta įvertinus sugadinto turto nusidėvėjimą. Nusidėvėjimas skaičiuojamas tik pagal sugadintų pastatų ar daiktų remontui panaudojamas medžiagas ar detales.

Remiantis Draudimo sutarties nuostatomis, kad turtas buvo apdraustas pagal draudėjo pasirinktą draudimo sumą, nuostolio tokio pobūdžio kilnojamojo turto nustatymo sąlygoms yra reikšmingos Taisyklių A.VI dalies 2.2.3 papunkčio sąlygos, nustatančios, jog tokio draudimo atveju „nuostoliai atlyginami atkūrimo verte, neviršijant draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos".

Apdraustam turtui padarytų nuostolių atkūrimo verte sąlygos yra nustatytos Taisyklių B.III dalies 2.2 papunktyje, įtvirtinančiame, kad, kai pastatai (pastatų elementai (įrenginiai) ar namų turtas, apdrausti atkūrimo verte, dėl draudžiamojo įvykio sugadinti, nuostolis yra šio turto remonto kaina. Nuostoliu laikomos tik remonto išlaidos, būtinos sugadintam turtui atkurti iki buvusios prieš pat įvykį būklės, neviršijančios to turto atkūrimo vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį.

---

pat kai eksperto išvados duomenys yra pateikti, atlikus ekspertinį tyrimą bei gavus pagrįstus, neprieštaringo turinio ir išplaukiančius iš tyrimo eigos faktinius duomenis.

[16] Registruodama Įvykį telefonu ir Įvykio administravimo pradžioje pareiškėja nesirėmė žalos dėl „audros" poveikio turtui aplinkybėmis ir draudikui buvo suteikusi tik informaciją apie „liūties" poveikį apdraustam turtui. Duomenimis apie galimą stipraus vėjo poveikį pastato stogui pareiškėja pradėjo remtis tik pradėjus stogo defektų šalinimo darbus.

[17] Kurie, kaip minėta, negali būti prilyginti Taisyklių B.III dalies 10 punkte nurodytų ekspertų žalos atsiradimo priežasčių vertinimui.

Remiantis Draudimo įstatymo 91 straipsnio 4 dalimi, turto draudimo sutartys yra priskiriamos nuostolių draudimo sutartims, pagal kurias draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui išmokėti draudimo išmoką, lygią patirtiems nuostoliams. Turto draudime galioja kompensacijos principas: draudimo išmoka negali būti didesnė už nukentėjusio trečiojo asmens patirtus nuostolius, už kuriuos yra atsakingas draudėjas.

Atsižvelgiant į Draudimo sutarties kompensacinę paskirtį ir Draudimo sutarties teisiniuose santykiuose įgyvendinamą CK 6.251 straipsnyje įtvirtintą visiško nuostolių atlyginimo principą, teisingas žalos atlyginimas reiškia ir tai, kad sprendžiant ginčą dėl žalos atlyginimo turi būti nustatytas tikrasis žalos dydis, nes, nustačius mažesnį už tikruosius nuostolius žalos dydį, lieka iš dalies neapgintos nukentėjusio asmens teisės. Kai nustatytas žalos dydis viršija tikruosius nuostolius, nukentėjęs asmuo nepagrįstai praturtėja skolininko sąskaita[18].

Remiantis nurodytomis Taisyklių sąlygomis, teisės aktų nuostatomis ir kasacinio tesimo suformuota jų aiškinimo praktika, darytina išvada, kad draudimo išmoka, atlyginanti pastatui ir namų turtui dėl draudžiamojo įvykio padarytą žalą, yra nustatoma draudiko, įvertinus turtui atkurti iki šio įvykio buvusias būklės būtinas išlaidas. Apdrausto turto atkūrimo išlaidos apskaičiuojamos, įvertinus draudimo sutartyje įtvirtintas nuostolio nustatymo ir draudimo apsaugos ribojimo sąlygas ir jos negali viršyti draudėjo dėl draudžiamojo įvykio patirtų nuostolių.

Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad draudikas 2025 m. rugpjūčio 7 d. parengė Turto sunaikinimo, sugadinimo aktą, remonto sąmatą, kurioje buvo nurodyta 2 722,55 Eur draudimo išmokos suma[19]. Pareiškėjai nesutikus su draudiko nustatytos draudimo išmokos dydžiu, draudikas 2025 m. rugpjūčio 8 d. perskaičiavo nuostolius. 2025 m. rugpjūčio 8 d. draudiko sudarytoje Lokalinėje turto atkūrimo darbų sąmatoje nurodyta, kad turto remonto be PVM išlaidų suma yra 4 003,72 Eur, minėtų išlaidų su PVM – 4 844,50 Eur.

Pareiškėja, nesutikdama su draudiko nustatyta žala, 2025 m. rugpjūčio 8 d. draudikui pateiktoje pretenzijoje rėmėsi MB „Erneksa" sudaryta Atliekamų darbų sąmata, kurioje nurodytos turto atkūrimo išlaidos be PVM siekia 13 796 Eur, o su PVM – 16 660,49 Eur[20]. Taip pat pareiškėja draudikui pateikė MB „WoodGlass" 2025 m. rugpjūčio 2 d. Pasiūlymo[21], kuriame nurodyta „stogo renovacijos" – medžiagų kaina – 2 200 Eur su PVM; darbų kaina – 1 800 Eur su PVM; „Būsto remonto" medžiagų kaina – 5 600 Eur, darbų kaina – 4 700 Eur, taip pat 2025 m. rugpjūčio 28 d. Pasiūlymo išklotinės duomenis[22], nurodyta 11 900 Eur stogo renovacijos darbų kaina.

Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad pareiškėja draudikui pateikė MB „Žalos vertinimai" parengtą turto atkūrimo išlaidų vertinimą, jo duomenimis ir draudiko atliktu nuostolio apskaičiavimu vadovaujantis pareiškėjai buvo pateiktas taikaus susitarimo pasiūlymas išmokėti 8 200 Eur draudimo išmoką. Remiantis pateiktais įrodymais, nustatyta, kad šalys buvo pasiekusios taikų susitarimą dėl pareiškėjai mokėtinos 8 200 Eur draudimo išmokos. Vis dėlto po pasiekto taikaus susitarimo pareiškėja draudikui pateikė reikalavimą kompensuoti į išmokėtą 8 200 Eur draudimo išmoką neįskaičiuotas viso pastato stogo keitimo išlaidas.

Sutiktina su draudiku, kad 8 200 Eur draudimo išmoka apskaičiuota kaip kompromisinė, draudikui įvertinus pareiškėjos pateiktą MB „Žalos vertinimai" parengtą dokumentą. Vis dėlto draudikas pagrįstai visa apimtimi neatsižvelgė į MB „Žalos vertinimai" atliktą nuostolio skaičiavimą, nes minėta įmonė negali būti pripažinta Taisyklių B.III dalies 10 punkte nurodytu

---

[18] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. sausio 7 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-44/2015.

[19] Minėtoje sąmatoje buvo nurodytos pastato vidaus patalpos – lubų perdažymo, šviestuvų permontavimo, sienų tapetų keitimo, laminato dangos keitimo (su paklotu ir grindajuostėmis), patalpų valymo ir šiukšlių išvežimo, baldų ir kitų daiktų išnešimo – įnešimo, šiukšlių išvežimo, elektriko atvykimo, testavimo išlaidos.

[20] Minėtoje sąmatoje nurodyti stogo šiferio dangos keitimo, perdangos šildomo sluoksnio keitimo vata 10 cm, perdangos spalių šalinimo, „Gpg lubų demontavimo, naujų įrengimo", „Gpg lubų glaistymo, dažymo", sienų tapetų šalinimo, paviršių paruošimo, sienų tapetų klijavimo, elektros instaliacijos laidų keitimo, elektros jungiklių keitimo, lizdų keitimo, šviestuvų keitimo, sienų antipelėsinio purškimo, laminato grindų demontavimo, sumontavimo, statybinių šiukšlių sutvarkymo, drėgmės surinkėjo nuomos, transporto išlaidos.

[21] Minėtame Pasiūlyme nurodytos „stogo renovacijos darbų" išlaidos, kurias sudaro: seno stogo demontavimo, nekeičiant gegnių, naujo stogo dangos „Budmat" skardinio čerpės imitacijos, skardos lankstinių, *Tyvek* difuzinės plėvelės, medinių tašelių, lietaus surinkimo išbėgimo sistemos, tvirtinimo medžiagų įsigijimo, senų medžiagų išvežimo, montavimo darbų išlaidos, perdangos vatos keitimo į naują, lubų demontavimo ir montavimo darbų, lubų glaistymo ir dažymo, pažeistų sienų tapetų bei kitų medžiagų šalinimo, sienų paruošimo darbų, naujų tapetų klijavimo, elektros instaliacijos darbų ir senų kabelių šalinimo, išvedžiojant naujus, grindų dangos demontavimo ir AB klasės laminuotų grindų, senų medžiagų išvežimo ir naikinimo, papildomos medžiagos drėgmės rinkiklio, montavimo darbų išlaidos.

[22] Minėtame dokumente yra nurodytos seno stogo demontavimo, nekeičiant gegnių, naujo stogo dangos (profiliuota), skardos lankstinių, difuzinės plėvelės, medienos, lietaus surinkimo išbėgimo sistemos, tvirtinimo medžiagų (vinių, varžtų) įsigijimo ir montavimo darbų išlaidos.

šalių susitarimu paskirtu ekspertu, kurio išvadomis dėl nuostolio dydžio draudikas privalo vadovautis.

MB „Žalos vertinimai" parengtas turto atkūrimo išlaidų vertinimas buvo atliktas nesivadovaujant Taisyklėse įtvirtintomis nuostolio dydžio nustatymo sąlygomis. Be to, draudikas pareiškėjai ir Lietuvos bankui pateiktuose paaiškinimuose nurodė, kad skirtumai tarp draudiko ir MB „Žalos vertinimai" nustatytų turto atkūrimo išlaidų „atsiranda dėl darbų apimčių, kurios yra ginčytinos ir atliekant detalesnį tyrimą gali nepasitvirtinti".

Pareiškėja neginčijo apskaičiuotos 8 200 Eur draudimo išmokos ir nepateikė įrodymų, galinčių pagrįsti, kad ji buvo apskaičiuota netinkamai. Priešingai, Lietuvos bankui pateikti Draudimo sutarties vykdymo įrodymai patvirtina, kad pareiškėja buvo sutikusi su draudiko nustatytu 8 200 Eur draudimo išmokos dydžiu ir buvo patvirtinusi, kad tarp šalių kilęs ginčas dėl draudimo išmokos dydžio buvo išspręstas taikiai.

Be to, draudikas nurodė, kad, siekdamas taikaus susitarimo, nustatė ir pareiškėjos pateiktose nuotraukose užfiksuotų pastato stogo defektų išlaidas. Draudikas nesutiko su pareiškėjos reikalavimu kompensuoti visos stogo dangos keitimo išlaidas, nes tai prieštarautų turto draudimo sutarčiai taikomam kompensavimo ir būtinas turto atkūrimo iki Įvykio išlaidas atlyginančios draudimo išmokos mokėjimo sąlygoms.

Pareiškėja, nesutikdama su draudiko sprendimu, rėmėsi ir MB „WoodGlass" pareiškėjai 2025 m. rugpjūčio 21 d. pateiktais paaiškinimais, kad „sudėtinga užtikrinti hermetišką sujungimą tarp skirtingų dangų. Gali tekėti vanduo, pradėti pūti gegnės ar šiltnamio sluoksnis. Kiekviena stogo danga turi savo tvirtinimo būdą ir nuolydžio reikalavimus. Rinkoje nėra tokios dangos ir su tokiu banguotumu, todėl tokiais atvejais reikia keisti visą plokštumą."

Ekspertiniuose paaiškinimuose nurodyta, kad MB „WoodGlass" „paaiškinimai dėl apgadinto elemento keitimo techniškai nepagrįsti. Tokio tipo stogo dangą taip pat galima jungti. Tam reikia parinkti tinkamiausią konstrukcinį mazgą. Atliekant atskirų tokio tipo stogo elementų remonto darbus viso šlaito keisti nėra jokio pagrindo."

Draudikas taip pat nurodė, kad net jeigu galima būtų sutikti su pareiškėjos pateiktais specialistų paaiškinimais, kad „vėjas pažeidė kraigo skardą", draudikas mokėtų tik stogo kraigo skardos remonto išlaidas atlyginančią draudimo išmoką, nevertindamas, kad visą pastato stogo dangą yra būtina keisti. Draudiko vertinimu, galimos pastato stogo defektų remonto išlaidos turėtų būti apskaičiuotos pagal „kraigo remonto, keičiant dalį šiferio dangos" išlaidas.

Kaip minėta, draudikas pabrėžė, kad tokio pobūdžio išlaidų suma buvo įskaičiuota į, siekiant kompromisinio sprendimo žalos byloje, abiejų ginčo šalių sutartą dėl Įvykio mokėtiną 8 200 Eur draudimo išmoką.

Vertinant pareiškėjos pateiktus MB „WoodGlass" paaiškinimus, kuriais ji remiasi, draudikui keldama reikalavimą dėl viso pastato stogo dangos keitimo išlaidas atlyginančios draudimo išmokos mokėjimo, ir draudiko pateiktą galimą pastato stogui padarytos žalos dydžio[23] vertinimą, pažymėtina, kad reikšmingomis aplinkybėmis yra pripažintini duomenys, jog MB „WoodGlass" nėra Taisyklių B.III dalies 10 punkte nurodyta bendru ginčo šalių sutarimu paskirta ekspertė, galinti nustatyti nuostolio dydį. Kadangi minėtos įmonės paaiškinimuose iš esmės yra pateikta tik nuomonė apie visos stogo dangos keitimo išlaidas, nėra pagrindo MB „WoodGlass" paaiškinimų pripažinti ekspertiniu vertinimu dėl nuostolio dydžio nustatymo. Be to, MB „WoodGlass" paaiškinimai, kad „rinkoje nėra tokios dangos ir su tokiu banguotumu, todėl reikia keisti visą plokštumą", nebuvo pagrįsti jokiais objektyviais įrodymais.

Kaip minėta, Draudimo įstatymo 98 straipsnio nuostatos įpareigoja draudiką turėti kompetentingus darbuotojus, galinčius nustatyti ne tik žalos atsiradimo priežastis ir vertinti įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, aplinkybes, tačiau ir įpareigoja turėti darbuotojus, kompetentingus nustatyti ir nuostolio dydį. Iš esmės tokio paties pobūdžio nuostatos yra įtvirtintos ir Taisyklių B.III dalies 1 punkte.

Draudiko, remiantis pareiškėjos pateiktomis pastato stogo nuotraukomis ir kitais surinktais įrodymais, atliktas nuostolio, padaryto stogui, ir šių defektų atkūrimo išlaidų dydžio vertinimas yra laikomas pagrįstu įrodymu, galinčiu patvirtinti pagal Draudimo sutarties sąlygas apskaičiuotą apdraustam turtui padaryto nuostolio dydį. Pareiškėjos pateikti duomenys nenuginčijo draudiko atlikto žalos dydžio vertinimo ir nepagrindė jos reikalavimo išmokėti viso apdrausto pastato stogo keitimo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką.

[23] Ir galimų stogo defektų atkūrimo išlaidų dydžio.

Apibendrinant Lietuvos banko nustatytas aplinkybes, darytina išvada, kad draudikas, nutaręs pareiškėjai mokėti 8 200 Eur draudimo išmoką, nepažeidė pareiškėjos interesų ar jam nustatytų pareigų. Priešingai, minėtas draudimo išmokos dydis buvo nustatytas, siekiant taikaus ir pareiškėjai palankaus sprendimo, atlyginant jos patirtus nuostolius. Nesant pagrindo tenkinti pareiškėjos draudikui keliamo reikalavimo išmokėti viso apdrausto pastato dangos keitimo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką, pareiškėjos draudikui keliamas reikalavimas dėl papildomos draudimo išmokos mokėjimo yra atmestinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius Arūnas Raišutis